

St David's
Coleg Catholig Dewi Sant
Catholic Sixth Form College

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg

This document is also available in English

POLISI CAMDDEFNYDDIO SYLWEDDAU

Awdur	Pennaeth Cynorthwyol- Diwylliant y Dysgwr
Fersiwn	2.1
Statws	Byw
Dyddiad cymeradwyo	Hydref 2025
Cymeradwywyd gan	Ethos a Diwylliant Catholig
Dyddiad dod i rym	Hydref 2025
Dyddiad yr adolygiad nesaf	Medi 2027
Cyfrifoldeb dros adolygu	Pennaeth Cynorthwyol- Diwylliant y Dysgwr
Gwnaethpwyd Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb a'r Iaith Gymraeg	Do
Ystyriwyd yr Effaith ar Iechyd a Lles	Do

Fersiwn	Dyddiad	Disgrifiad	Addaswyd/Adolygwyd gan
2.0	Hydref 2025	Diweddarau ac adolygu'r Polisi Camddefnyddio Sylweddau	Pennaeth Cynorthwyol- Diwylliant y Dysgwr
2.1	29.10.25	Mân newidiadau fformatio	Cyfarwyddwr Polisi, Sicrwydd a Chydymffurfiaeth

Contents

1. Ystod a phwrpas.....	3
2. Datganiad Polisi.....	4
3. Feipio a chynnyrch Tybaco.....	4
4. Sylweddau a reolir gan Ddeddf Camddefnyddio Cyffuriau 1971.....	5
5. Unigolion dan ddylanwad	5
6. Adrodd	6
7. Rolau a chyfrifoldebau	6

1. Ystod a phwrpas

- i. Datblygwyd y polisi hwn fel rhan o ymrwymiad Coleg Dewi Sant i wireddu potensial pawb yn ein cymuned fel y'i cynhwysir yn ein cenhadaeth:

‘Coleg Catholig ar gyfer y gymuned sy’n ceisio darganfod a gwireddu potensial llawn pawb, mewn awyrgylch o gariad, gwasanaeth a pharch wedi’i ysbrydoli gan Grist.’
- ii. Mae’r polisi hwn yn ceisio cefnogi dysgwyr i gyflawni eu potensial llawn trwy greu amgylchedd diogel a chynhwysol i bawb gan eu hamddiffyn rhag peryglon camddefnyddio sylweddau.
- iii. Fel coleg rydym wedi ymrwymo i gael gwared ar rwystrau i ddysgu a byddwn yn gweithio gyda dysgwyr i hyrwyddo ymddygiadau a dewisiadau da i sicrhau eu bod yn gwireddu eu potensial llawn. Mae’r coleg hefyd yn ceisio meithrin diwylliant lle mae camddefnyddio sylweddau a chyflenwi cyffuriau’n anghyfreithlon yn cael eu hannog yn gryf.
- iv. Mae’r coleg wedi ymrwymo i ddod yn goleg gwrth-hiliol. I’r perwyl hwnnw, rydym yn ceisio trin pob dysgwr â thegwch ac urddas, waeth beth fo’u hil, crefydd neu gefndir. Rydym yn cydnabod effaith gwahaniaethu ar bobl ifanc ac yn ceisio diogelu aelodau o’i gymuned amrywiol.
- v. Rydym yn cydnabod effaith ddofn trawma a phrofiadau niweidiol yn ystod plentyndod (ACEs) ar lesiant a datblygiad unigolion. Rydym wedi ymrwymo i fabwysiadu dull sy’n seiliedig ar drawma yn ein polisïau a’n harferion i greu amgylchedd diogel, cefnogol ac iachusol i bawb.
- vi. Mae’r coleg yn dilyn gweithdrefnau Diogelu Plant Cymru Gyfan mewn perthynas â materion lles penodol ac adnabyddadwy sy’n atal dysgwyr rhag cael mynediad at eu haddysg, neu lle mae pryderon diogelu.
- vii. Mae’r polisi hwn yn berthnasol i bob myfyriwr sydd wedi cofrestru yn y coleg, yr holl staff yn ogystal ag ymwelwyr â’r coleg.
- viii. At ddibenion y polisi hwn, cymerir bod y term 'sylwedd' yn cynnwys y rhai sy’n gyfreithlon, fel alcohol, cynhyrchion tybaco, feipiau, toddyddion, sylweddau dros y cownter, sylweddau rheoledig a sylweddau rhagnodedig. Mae hefyd yn cynnwys sylweddau anghyfreithlon fel canabis.
- ix. Mae Coleg Dewi Sant yn deall pwysigrwydd addysgu pobl am beryglon a chanlyniadau camddefnyddio sylweddau.
- x. Dylid darllen y polisi hwn ar y cyd â’r dogfennau canlynol:
 - Polisi Cefnogi Dysgwyr
 - Polisi Urddas y Dysgwr
 - Polisi Ffitrwydd i Astudio
 - Gweithdrefnau Diogelu Cymru Gyfan

- Polisi Diogelu
- Gweithdrefnau Diogelu ac Amddiffyn Plant
- Polisi Chwilio Bagiau

2. Datganiad Polisi

- Mae pob dysgwr yn cael amgylchedd meithringar, gofalgar a diogel gan holl staff y coleg yn unol ag ethos Catholig Coleg Dewi Sant. Dylai staff y coleg sicrhau bod dysgwyr a nhw eu hunain yn glynu wrth siarter y coleg: Ysbryd, Gwirionedd, Dewrder, Gwasanaeth.
- Mae'r polisi hwn wedi'i ategu gan ein dyletswydd i ddiogelu pob ymwelydd, dysgwr a staff rhag niwed a'n cred gyffredinol yn urddas cynhenid pob unigolyn yn ein cymuned, y mae'n rhaid eu trin â pharch, gofal a thrugaredd, gan roi eu lles yn gyntaf.
- Wrth astudio yn y coleg, bydd cyfle i bob dysgwr ddysgu'r sgiliau cymdeithasol ac emosiynol sydd eu hangen i wneud dewisiadau gwybodus, yn enwedig o ran camddefnyddio sylweddau.
- Nid yw'r coleg yn caniatáu camddefnyddio sylweddau ar y safle a bydd yn cymryd y camau priodol yn dibynnu ar natur y camddefnyddio sylweddau.
- Mae'r coleg wedi ymrwymo i hysbysu'r holl staff a dysgwyr am y polisi hwn a darparu cyfleoedd dysgu priodol mewn gwersi bugeiliol i ddeall peryglon camddefnyddio sylweddau.
- Nid yw'r coleg yn caniatáu meddu, gwerthu na chyflenwi unrhyw sylweddau ar y safle.
- Mae'r coleg yn cadw'r hawl i gyfeirio achosion o feddiant, gwerthu a chyflenwi unrhyw sylweddau anghyfreithlon fel y'u disgrifir gan Ddeddf Camddefnyddio Cyffuriau 1971 at yr heddlu.
- Mae'r coleg yn cadw'r hawl i atafaelu unrhyw sylwedd a ddisgrifir uchod a'r offer cysylltiedig.
- Mae'r coleg yn cadw'r hawl i gymryd camau priodol gan gynnwys chwiliadau lle mae ganddynt sail resymol i amau bod sylwedd anghyfreithlon yn eich meddiant.
- Mae'r coleg yn cadw'r hawl i gymryd camau disgyblu lle mae problemau camddefnyddio sylweddau yn barhaus neu lle gallent fod yn effeithio ar eraill yn y gymuned.

3. Feipio a chynnyrch Tybaco

- Ni ddylid defnyddio cynhyrchion Feipio na Thybaco ar safle'r coleg.
- Pan fydd dysgwr yn defnyddio cynnyrch tybaco neu feip ar y safle, bydd aelod o staff yn ei atafaelu. Bydd methu â chydymffurfio â chais i drosglwyddo eitemau a atafaelwyd yn arwain at waharddiad a chymryd camau disgyblu drwy bolisi Ffitrwydd i Astudio'r coleg.

- iii. Pan fo dysgwr o dan 18 oed ac yn meddu ar feipiau a chynhyrchion tybaco neu'n cael ei weld yn eu defnyddio, gall y coleg gysylltu â rhieni. Mae hyn yn debygol pan fydd dysgwr yn destun ceisiadau lluosog i drosglwyddo eitemau a atafaelwyd.
- iv. Mae peryg i feipiau achosi i larymau tân y coleg ganu. Pan fydd hyn yn digwydd oherwydd camddefnyddio feipiau gan ddysgwr, byddant mewn perygl o gael eu hatal a chatau gweithredu drwy bolisi ysgoloriaeth y coleg.
- v. Mae staff sy'n camddefnyddio feipiau a chynhyrchion tybaco ar y safle mewn perygl o gael eu disgyblu drwy'r polisi disgyblu staff.

4. Sylweddau a reolir gan Ddeddf Camddefnyddio Cyffuriau 1971

- i. Ni ddylid defnyddio sylweddau rheoledig ac anghyfreithlon ar safle'r coleg.
- ii. Pan geir bod dysgwr yn meddu ar sylweddau anghyfreithlon neu reoledig, neu os gwelir eu bod yn gwerthu neu'n cyflenwi sylweddau anghyfreithlon neu anghyfreithlon, byddant yn cael eu hatal. Bydd hyn yn gyfystyr â chamymddwyn difrifol a gall arwain at waharddiad parhaol. Bydd y sylwedd ac unrhyw offer yn cael eu hatafael a'u trosglwyddo i'r heddlu.
- iii. Pan welir unigolyn yn cyflenwi, gwerthu unrhyw sylwedd anghyfreithlon, neu pan geir bod y dysgwr yn meddu ar sylweddau anghyfreithlon o faint sy'n cyfiawnhau amheuaeth o fwriad i'w cyflenwi, bydd y coleg yn cysylltu â'r heddlu.
- iv. Bydd unrhyw aelod o staff a geir yn meddu ar sylweddau anghyfreithlon neu anghyfreithlon, neu a welir yn gwerthu neu'n cyflenwi sylweddau anghyfreithlon neu dan reolaeth, yn cael ei wahardd o'i le ac yn destun ymchwiliad am gamymddwyn difrifol a gall arwain at ddiswyddiad. Bydd y sylwedd ac unrhyw offer yn cael eu hatafael a'u trosglwyddo i'r heddlu.
- v. Pan fo gan y coleg amheuaeth resymol bod dysgwr yn meddu ar sylwedd rheoledig neu anghyfreithlon, mae'r coleg yn cadw'r hawl i wahodd dysgwyr i gael eu chwilio.
- vi. Bydd y coleg yn gweithio gyda'r Heddlu i gynnal chwiliadau ar hap o bryd i'w gilydd.
- vii. Bydd angen i unrhyw unigolyn sydd â sylweddau rheoledig fel meddyginiaeth bresgripsiwn, a allai hefyd gael ei chamddefnyddio, sicrhau eu bod yn cadw tystiolaeth o'u presgripsiwn a gellir gofyn am hyn ar unrhyw adeg.

5. Unigolion dan ddylanwad

- i. Lle mae amheuaeth bod dysgwr dan ddylanwad alcohol, os yw'n ddiogel gwneud hynny, dylid mynd â nhw i'r Adran Llesiant i gael ei weld gan aelod o'r tîm diogelu neu Arweinydd Ffuriant Dysgwyr. Dylid cysylltu â nhw ar unwaith.
- ii. Lle mae dysgwr wedi cymryd gorddos o feddyginiaeth, RHAID mynd â nhw i'r Adran Ddamweiniau ac Achosion Brys.

- iii. Os yw'r tîm diogelu yn credu bod y dysgwr dan ddylanwad, byddant fel arfer yn cysylltu â'r cartref, lle mae'n ddiogel gwneud hynny ac yn gofyn i'r dysgwr gael ei gludo adref gan rieni, gwarcheidwaid neu ofalwyr.
- iv. Bydd dysgwyr a geir o dan ddylanwad sylweddau yn destun Polisi Cymorth i Ddysgwyr y coleg neu weithdrefnau Addasrwydd i Astudio. Yn y rhan fwyaf o achosion, bydd dysgwyr yn cael eu hatal a/neu eu gwahardd am gamymddwyn difrifol.
- v. Gall atgyfeiriadau diogelu at asiantaethau priodol gan gynnwys gwasanaethau cymdeithasol ddigwydd hefyd.
- vi. Bydd staff a geir o dan ddylanwad yn destun polisi disgyblu staff am gamymddwyn difrifol.

6. Adrodd

- i. Dylid adrodd am ddysgwyr a geir yn camddefnyddio cynhyrchion tybaco ac feipio ar y log cyswllt a dylid trosglwyddo'r deunyddiau a atafaelwyd i'r Arweinydd Ffuriant Dysgwyr.
- ii. Lle amheuir neu lle canfyddir bod dysgwr yn meddu ar unrhyw beth anghyfreithlon, dylent gysylltu â'r Arweinydd Ffuriant Dysgwyr neu aelod o'r tîm Diogelu neu'r SLT ac adrodd am y digwyddiad ar My Concern.
- iii. Lle credir bod dysgwr dan ddylanwad sylwedd, dylai'r aelod staff gysylltu â'r Arweinydd Ffuriant Dysgwyr neu aelod o'r tîm Diogelu neu'r SLT ar unwaith a chofnodi'r digwyddiad ar My Concern.
- iv. Lle amheuir bod dysgwr wedi cymryd gorddos neu wedi mynegi ei fod wedi cymryd gorddos, rhaid iddo gael ei weld gan aelod o'r tîm Diogelu, cynorthwydd cyntaf, a rhaid ei gludo i'r Adran Ddamweiniau ac Achosion Brys.
- v. Lle amheuir bod staff dan ddylanwad, dylid trosglwyddo'r pryderon priodol i Bobl a Diwylliant ac aelod o'r SLT ar unwaith.

7. Rolau a chyfrifoldebau

i. Dysgwyr

Yn gyfrifol am sicrhau eu bod yn barod, yn barchus, ac yn ddiogel gan sicrhau nad ydynt yn meddu ar sylweddau anghyfreithlon nac yn ymwneud â chyflenwi a defnyddio sylweddau anghyfreithlon. Rhaid iddynt sicrhau eu bod yn dilyn y disgwyliadau yn y polisi hwn.

ii. Rhieni / Gofalwyr

Yn gyfrifol am sicrhau bod y polisi hwn yn cael ei ddilyn gan eu plentyn ac ymgysylltu mewn ffordd adeiladol â'r coleg, lle bydd materion o doriad y polisi.

iii. Holl staff:

Yn gyfrifol am:

- Adrodd materion mewn ffordd addas i Ddiogelu/Cyfarwyddwyr Bugeiliol a/neu Bobl a Diwylliant.
- Herio dysgwyr na sy'n glynu wrth y polisi ac atafael unrhyw ddeunyddiau a ddarganfu yn eu gfael yn cynnwys feipiau.

iv. Tiwtoriaid bugeiliol

Yn gyfrifol am ddarparu cyfleoedd i ddysgwyr ddysgu rhagor am gyffuriau a deunyddiau anghyfreithlon drwy'r rhaglen fugeiliol.

v. Arweinydd Ffuriant y Dysgwr

Yn gyfrifol am sicrhau bod dysgwyr a gaiff eu dal yn camddefnyddio sylweddau fel y disgrifir yn y polisi hwn yn cael eu rheoli mewn modd addas.

vi. Deoniaid

Yn gyfrifol am gynnal safonau ymddygiad ar hyd y coleg a mynd i'r afael â materion sy'n ymwneud â chamddefnyddio sylweddau yn unol â'r polisi.

vii. Rheolwr Diogelu a Lles

Yn gyfrifol am sicrhau bod unrhyw ofidiau diogelu sy'n ymwneud â chamddefnyddio sylweddau yn cael eu rheoli mewn ffordd addas neu eu trosglwyddo i'r asiantaethau cywir.

viii. Person Dynodedig Diogelu (DSP)

Yn gyfrifol am sicrhau bod holl ofidiau diogelu sy'n ymwneud â chamddefnyddio sylweddau'n cael eu rheoli mewn modd addas ac yn unol ag arweiniad statudol. Mae gan y **DSP** hefyd oruchwyliaeth dros bolisiau a gweithdrefnau er mwyn cynnal diwylliant o wiliadwriaeth, agoredrwydd a gofal ar draws y coleg.

ix. Pobl a Diwylliant

Yn gyfrifol am sicrhau bod unrhyw ofidiau'n ymwneud ag aelod o staff yn cael ei drafod mewn ffordd addas.